

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/63309
GK 155

Sayı : E-69602026-610-00074694148
Konu : Soru Önergesi (7/63309)

-77576524

26.08.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.04.2022 tarihli ve 43452547-120.07-E.1004258 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan TAŞDEMİR tarafından verilen 7/63309 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet MÜŞ
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: A0957A69-F87F-4265-8466-5C9DCEE6685D
Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Cad. No:151 Çankaya/ANKARA
Telefon No: (0312) 449 13 37 Faks No: (0312) 449 1341
e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi: stratejigelistirmebaskanligi@gtb.hs01.kep.tr

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:
Soru Önergeleri Birimi
Telefon No: (0312) 449 13 37

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan TAŞDEMİR'e Ait 7/63309 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-8) 5/12/2017 tarih ve 30261 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun'da bazı değişiklikler yapılmıştır. Ancak bu değişikliklerin tütün mamullerinin üretimi ve işlenmesini yasakladığı yönünde bir değerlendirme yapılması mümkün değildir. Zira 7061 sayılı Kanun'un 61'inci maddesi ile 4733 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesine eklenen 10'uncu fıkra kapsamında yalnızca "Ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdı içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün, tütün harici herhangi bir madde doldurmak, bu şekilde üretilen ürünleri satışa arz etmek, satmak, bulundurmak veya nakletmek" yasaklanmıştır. Yapılan değişiklikler tütün mamulü kaçakçılığının engellenmesi, tütün üreticisi ve tüketicisinin korunması ve piyasaya arz edilen tütün mamullerinin kalitesinin muhafaza edilmesi amacıyla yapılan düzenlemelerden oluşmaktadır.

Anılan değişiklik ve bu değişikliğe bağlı düzenlemeler ile tütün ticareti ve işlenmesi hakkının yalnızca kooperatiflere verildiği yönündeki değerlendirmeler gerçeği yansıtmamaktadır. 7061 sayılı Kanun'un 61'inci maddesi ile 4733 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesine eklenen 11'inci fıkra, "*Tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip tütün çeşitlerinin üretildiği Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca belirlenen merkezlerdeki tütün üreticilerinin bir araya gelerek kurduğu kooperatiflere, müracaatları halinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından tütün ticareti yetki belgesi ve sarmalık kıyılmış tütün tesisi kurulması için yetki verilir. Bu kooperatifler ihtiyaç duydukları tütünü sözleşmeli olarak temin edebilecekleri gibi sözleşme dışı üretilmiş tütünleri de Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bildirmek kaydı ile satın alabilirler. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının izni ile tütün iç ve dış ticareti ve sarmalık kıyılmış tütün üretim ve ticaretini yapabilirler.*" hükmünü haizdir. Dolayısıyla, tütün ticareti yetki belgesinin yalnızca kooperatiflere verileceği yönünde bir ifadeye yer verilmemiştir.

Aynı şekilde, 4733 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin çeşitli fıkralarından, belirli şartları taşıyan gerçek ve tüzel kişilerin tür bazında herhangi bir ayırım yapılmaksızın tütün ticareti yapabilecekleri anlaşılmaktadır. Anılan maddenin 2'nci fıkrası, "*Türkiye'de tütün mamulleri üretmek isteyenlerin; yıllık üretim kapasitesi tek vardiyada, sigara için iki milyar adet, diğer tütün mamulleri için ise on beş tondan az olmayan, tütün hazırlama bölümleri dahil tam ve yeni teknoloji ile tesisler kurmaları şarttır. Ancak tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip tütün çeşitlerinin üretildiği Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca belirlenen merkezlerdeki tütün üreticilerinin bir araya gelerek kurduğu kooperatiflerce kurulacak sarmalık kıyılmış tütün mamulü üretim tesislerinde, tam ve yeni teknoloji ile tesisler kurmaları şartı aranmaz.*" hükmünü haizdir. Takip eden fıkra ise "*Bu şartları yerine getirenler, ürettikleri tütün mamullerini serbestçe satabilir, fiyatlandırabilir ve dağıtabilirler. Türkiye'de tütün mamullerini üretmek ve satmak isteyenler, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından üretim, satış ve/veya uygunluk belgesi almak zorundadırlar.*" hükmü ile önceki fıkra da sayılan şartları sağlamak kaydıyla serbestçe tütün üretimi ve ticareti yapılabileceği vurgulanmaktadır.

Öte yandan, Bakanlığımız Kooperatif Bilgi Sisteminden (Koop-Bis) alınan veriye göre 04.05.2022 tarihi itibarıyla, 31 adet faal tütün üretim ve pazarlama kooperatifinin bir kısmının 2014-2015 yıllarında, büyük çoğunluğunun ise 7061 sayılı Kanun'un 05/12/2017 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra kurulduğu görülmektedir.

Ayrıca ülkemizde kooperatiflerin tabi yahut muaf oldukları vergi kalemleri belirlenirken yetki alanında bulundukları Bakanlık bazında bir ayırım yapılmamaktadır. Dolayısıyla Bakanlığımız ile Tarım ve Orman Bakanlığı yetki alanında kurulan üretici kooperatiflerinin vergilendirilmesi bakımından oransal bir fark yoktur.

Bununla birlikte, 2017 yılından bu yana gerçekleştirilen mevzuat düzenlemelerinde tütün kooperatiflerinin Ticaret Bakanlığına bağlanması yönünde bir hüküm bulunmamaktadır. Yürürlükteki mevzuat uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığı yetki alanında kurulacak bir tarımsal kalkınma kooperatifinin tütün ticareti yetki belgesi almasının önünde haiz olduğu tüzel kişilikten kaynaklanan herhangi bir engel bulunmamaktadır.

Tütün üretimi, ticareti ve nakliyesine ilişkin olarak yapılan düzenlemeler, ülkemiz açısından stratejik bir tarım ürünü olan tütünün kalitesini ve marka değerini korumak ve kaçakçılığını engellemek, dolayısıyla üreticisini ve tüketicisini korumak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak yapılan tüm çalışmalar Türk tütününü yasal güvence altına almaya yönelik çalışmalardır.